

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

RO'YXATGA OLINDI

№ vm – 343 - 5A340607 – 2.06

« 1 » Iyul 2003 y

«TASDIQLANDI»

O'zbekiston Respublikasi

**Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligi**

« 8 » Iyul 2003 y

**MOLIYa BOZORIDA
FAOLIYaT YuRITISH
fanidan**

D A S T U R

Toshkent-2003

Tuzuvchilar: Shoxa'zamiy Sh.Sh.
Djuraev V.D.

Taqrizchilar: Nuritdinov B.S.
Abduraimov A.A.
Ismoilov K.

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuni va Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli qaroriga asosan hamda ularning negizida ishlab chiqilgan 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi", 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" va 5A340708 – "Banklarning qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari" ta'lim sohalari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlari talablari doirasida tayyorlangan. Dasturda fanning nazariy, uslubiy, amaliy mavzulari va masalalari etarli yoritilgan. Dastur doirasida fanni o'rganish zamonaviy pedagogik, o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy texnologiyalarga asoslanadi. Dastur iqtisodiy yo'nalishdagi magistratura talabalarini o'qitishga mo'ljallangan.

Настоящая программа подготовлена на основе Закона Республики Узбекистан "Об образовании" и постановления Кабинета Министров от 16 августа 2001 года №343, а также разработанных на их основе Государственных Стандартов по направлениям образования 5A340607 – "Операции на международных финансовых рынках", 5A340608 – "Ценные бумаги и биржевое дело", 5A340614 – "Управление рынками инвестиций", 5A340708 – "Операции банков с ценными бумагами". В ней в достаточной мере освещены теоретические, методологические, практические темы и вопросы дисциплины. Изучение дисциплины в рамках программы основывается на современные педагогические, учебно-методические, научные и практические технологии. Программа предназначена для обучения студентов магистратуры экономических направлений.

This program was prepared according to the law of the Republic of Uzbekistan "About Education" and to the enactment of the Cabinet of Ministers (from August 16, 2001, №343), as well as according to the State Educational Standards, such as 5A340607- "Operations at International Financial Markets", 5A340608- "Securities and Stock Exchange", 5A340614 – "Management of Investment Markets ", 5A340708 – "The securities operations of banks" created on basis of the aforementioned laws. Theoretical, methodological, practical themes and issues of the discipline were sufficiently stated in the program. According to the program, studies of the discipline are based on the up-to-date pedagogical, educational, methodological, scientific, and practical technologies. The program is designed for tuition of graduate students' of economical directions.

Dastur Toshkent Moliya instituti Ilmiy Kengashida muhokama qilingan va nashrga tavsiya etilgan (25 aprel 2003 yil 9-sonli bayonnoma)

Dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi oliy o'quv yurtlararo ilmiy-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengash majlisida muhokama qilingan hamda nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 1 iyul 37-sonli majlis bayoni).

1. SO'Z BOSH

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonunida, Kadrlar tayyorlash Milliy dasturida har tomonlama etuk va barkamol mutaxassislarni tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi ekanligi qayd etilgan. Ushbu ishlarni amalga oshirish borasida Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli qaroriga asosan ishlab chiqilgan 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi", 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" va 5A340708 – "Banklarning qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari" ta'lim sohalari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlari joriy qilindi. Amaldagi Standartlar asosida tayyorlangan dastur "Moliya bozorida faoliyat yuritish" fanining nazariy, uslubiy va amaliy mavzulari hamda masalalarini o'z ichiga olgan bo'lib, fanni o'rganishning zamonaviy pedagogik, o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy texnologiyalarga asoslanadi. Dastur iqtisodiy yo'nalishdagi magistratura talabalarini o'qitishga mo'ljallangan.

O'qitishning maqsadi va vazifasi hamda boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi

O'qitishning maqsadi bo'lib, talabalarga moliya bozorida faoliyat yuritish sohasi bo'yicha umumlashtirilgan nazariy, metodologik, amaliy bilim va ko'nikmalarini berish hisoblanadi.

O'qitishning vazifasi bo'lib, talabalarni moliya bozorida faoliyat yuritish sohasi bo'yicha ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik va amaliy-ishlab chiqarish faoliyatga tayyorlash hisoblanadi.

"Moliya bozorida faoliyat yuritish" fani magistraturaning 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi", 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" va 5A340708 – "Banklarning qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari" mutaxassisliklarida asosiy fanlardan biri bo'lib, bu fan ko'rsatilgan yo'nalishlar doirasidagi boshqa fanlarga asoslanadi va ular bilan uzviy bog'langan.

"Moliya bozorida faoliyat yuritish" fani doirasida magistrant-talabalar bilimiga, uquviga va ko'nikmasiga qo'yiladigan talablar

Talabalar fanni o'rganish natijasida fanni o'qitishdan ko'zlangan maqsad va vazifalarga erishishlari lozim, shu doirada olgan bilimlarini, uquvlarini va ko'nikmalarini ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik va amaliy-ishlab chiqarish faoliyatlarida ko'rsatilgan ta'lim yo'nalishlari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlarida talab qilinganidek samarali qo'llay olishlari kerak.

Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar

Talabalarga zamonaviy usulda fanni o'rgatish va ularning bilimini baholash uchun quyidagi texnologiyalar va materiallardan foydalaniladi:

-talabalarni auditoriyada va auditoriyadan tashqari o'qitishning, mustaqil ta'limning ilg'or pedagogik usullari;

-o'qitishning texnik vositalari, o'quv filmlari, slaydlar, didaktik materiallar, plakatlar, testlar, amaliy masalalar, ish o'yinlari, ko'rgazmali qurollar, elektron shakldagi materiallar, statistik axborot, tarqatma o'quv materiallari, metodik ko'rsatmalar, yangi darsliklar, ma'ruza matnlari, monografiyalar;

-tegishli qonuniy va me'yoriy hujjatlar;

-fan bo'yicha xalqaro va O'zbekiston tajribasiga oid tegishli materiallar;

-kompyuter-axborot texnologiyalari, maxsus dasturlari va INTERNET yordamida fanga tegishli bilim va materiallar;

-talabalar bilimini muntazam joriy, oraliq va yakuniy baholashda so'rov, referatlar yozish, test-tekshiruv, amaliy masalalar ehtirish usullaridan foydalanish;

-iqtidorli talabalarga fan doirasida chuqurroq, qo'shimcha va mustaqil ishlashlari uchun

sharoitlar yaratib berish;

- mutaxassislarining ilmiy-amaliy maqolalari, moliya bozori (MB) va qimmatli qog'ozlar bozori (QQB) bo'yicha rasmiy axborot byulletenlari va hisobotlar.

Fanni o'qitish semestrlari va uslubiy ko'rsatmalar

“Moliya bozoridagi faoliyat yuritish” fani magistraturaning 5A340607 – “Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar”, 5A340608 – “Qimmatli qog'ozlar va birja ishi”, 5A340614 – “Investitsiyalar bozorlarini boshqarish”, 5A340708 – “Banklarning qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari” (tanlov fani) mutaxassisliklarida IV semestrda 18 hafta davomida ushbu dastur asosida o'qitiladi.

Fanni o'qitish mobaynida dasturning fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar bandida keltirilgan materiallar va texnologiyalar uslubiy ko'rsatmalar sifatida qabul qilinishi mumkin.

Fanni o'rganish ma'ruza va amaliy mashg'ulot shaklida auditoriyada o'tish usulida amalga oshiriladi. Talabalar auditoriyada olgan nazariy va amaliy bilimlarini mustahkamlashi uchun mustaqil ta'lim kiritilgan xamda uy vazifalarini bajaradilar. Ularning olgan bilimlarini nazorat qilib borishning test-sinov, oraliq, joriy va yakuniy baholash usullari qo'llaniladi. O'quv jarayoni reyting tizimi asosida tashkil qilinadi va ular o'qituvchilar tomonidan baholanadi.

Umumiy va o'quv ishlari turlari bo'yicha hajmi

Davlat Ta'lim Standartida “Moliya bozoridagi faoliyat yuritish” faniga jami 162 soat hajmda vaqt ajratilgan. Shundan, 108 soat (54 soat ma'ruza, 54 soat amaliy mashg'ulot) auditoriya mashg'ulotlariga, 54 soat mustaqil ta'limga ajratilgan. Fandan kurs ishi o'qituvchilar rahbarligida bajariladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda mustaqil ta'lim o'qituvchilar rahbarligida auditoriyada o'tiladi.

2. FAN DASTURI

Ma'ruza mashg'ulotlarining namunaviy mavzusi

Moliya bozori va moliya tizimining nazariy asoslari

Moliya bozori va moliya tizimi tushunchalari, ularni iqtisodiyotdagi roli va vazifalari. Moliya tizimining tarkibiy qismlari (tashkilotlari), ularning turlari va faoliyat yo'nalishlari tasnifi. Moliya bozorini va uning segmentlarini Sh.Shoxa'zamiy modeli asosida talqini. *Moliya bozori moliya tizimi uchun faoliyat ob'ekti ekanligi.* Moliya tizimining moliya bozoridagi faoliyatini nazariy va metodologik asoslari.

Davlat moliya tashkilotlari va ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari va strategiyalari

Davlat moliya tashkilotlarining (Moliya vazirligi, Markaziy Bank, Davlat: fondlari, birjalari, kredit, moliya-investitsiya tashkilotlari va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funksiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (pul-kredit, byudjet-solik, antimonopol, tartibga solish) va faoliyat strategiyalari (emissiya, investitsiya, valyuta intervensiyasi, moliyaviy repressiya). Ularning: faoliyatini amalga oshirish va muvofiqlashtirish mexanizmi, xalqaro va nodavlat moliya tashkilotlarining siyosatlariga va strategiyalariga ta'siri. *O'zbekiston Respublikasi davlat moliya tashkilotlari, ularning faoliyat tajribasi, muammolari.*

Xalqaro moliya tashkilotlari va ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari hamda strategiyalari

Xalqaro (tijorat va notijorat) moliya tashkilotlarining (Jahon Banki, xalqaro valyuta fondi, Xalqaro moliya korporatsiyasi, Evropa Banki, Osiyo Banki, Xalqaro fondlar va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funksiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (valyuta, o'zaro yordam, global muvofiqlashtirish, iqtisodiyotni

globallashtirish, antimonopol) va faoliyat strategiyalari (emissiya, kredit, investitsiya). Ularning faoliyatini amalga oshirish va muvofiqlashtirish mexanizmi, davlat va nodavlat moliya tashkilotlarining siyosatlariga va strategiyalariga ta'siri. *O'zbekiston Respublikasidagi moliya tashkilotlarning xalqaro miqyosdagi faoliyati tajribasi va muammolari.*

Nodavlat moliya tashkilotlari va ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari hamda strategiyalari

Nodavlat (tijorat va notijorat) moliya tashkilotlarining (tijorat banklari, sug'urta kompaniyalari, investitsiya institutlari, bank bo'lmagan kredit tashkilotlari, fondlar, birjalar, xoldinglar va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funktsiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (faoliyat yo'nalishlari, monopolistik, korporativ) faoliyat strategiyalari (emissiya, investitsiya, daromad: dividend, foiz, kurs). Ularning faoliyatini amalga oshirish kafolatlari va muvofiqlashtirish mexanizmi.

Xalqaro va nodavlat moliya tashkilotlarining faoliyat yuritishida korporativ boshqarish

Korporativ boshqarishning ma'nosi, maqsadi, roli, vazifalari, tamoyillari va undagi munosabatlar. Korporativ boshqarishning modellari: unitar (investorli)-AQSh, Buyuk Britaniya, Avstraliya; ikki zvenoli (insayderli)-Germaniya; tarmoqlangan-Yaponiya (keyretsu), Koreya (chebol). Bu modellarning mohiyati, bir-biridan farqi, xususiyatlari, tuzilishi va faoliyat mexanizmlari. Xalqaro va O'zbekiston tajribalari va muammolari.

O'zbekiston moliya bozorida moliya tashkilotlarining faoliyati mexanizmi va istiqbollari

O'zbekiston moliya bozorida faoliyat yuritishning qonuniy-me'yoriy bazasi va iqtisodiy sharoitlari, ularning talqini. Moliya tashkilotlarining o'zaro bog'liqlikdagi va alohida faoliyati, ularning moliya bozoridagi professional faoliyatiga qo'yiladigan talablar (ichki va tashqi). O'zbekiston moliya tizimini jahon moliya bozoriga chiqishining shart-sharoitlari, muammolari va istiqbollari.

Moliya tashkilotlari faoliyat strategiyalarining optimal balansiga erishish masalalari

Davlat moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, investitsiya, valyuta intervensiyasi, moliyaviy repressiya) optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Xalqaro moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, kredit, investitsiya) optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Nodavlat moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, investitsiya, daromad: dividend, foiz, kurs) optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Moliya tashkilotlari faoliyat siyosatlarining optimal balansiga erishish masalalari

Davlat moliya tashkilotlari pul-kredit, byudjet-soliq, antimonopol, tartibga solish siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Xalqaro moliya tashkilotlari valyuta, o'zaro yordam, global muvofiqlashtirish, iqtisodiyotni globallashtirish, antimonopol siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Nodavlat moliya tashkilotlari faoliyat yo'nalishlari, monopolistik, korporativ

siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

3. AMALIY MASHG'ULOTLARNING NAMUNAVIY MAVZUSI

Moliya bozori va moliya tizimining nazariy asoslari

Moliya bozori va moliya tizimi tushunchalari, ularni iqtisodiyotdagi roli va vazifalari. Moliya tizimining tarkibiy qismlari (tashkilotlari), ularning turlari va faoliyat yo'nalishlari tasnifi.* Moliya bozorini va uning segmentlarini Sh.Shoxa'zamiy modeli asosida talqini. Moliya bozori moliya tizimi uchun faoliyat ob'ekti ekanligi. Moliya tizimining moliya bozoridagi faoliyatini nazariy va metodologik asoslari.

Davlat moliya tashkilotlari ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari va strategiyalari

Davlat moliya tashkilotlarining (Moliya vazirligi, Markaziy Bank, Davlat: fondlari, birjalari, kredit, moliya-investitsiya tashkilotlari va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funksiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (pul-kredit, byudjet-soliq, antimonopol, tartibga solish), faoliyat strategiyalari (emissiya, investitsiya, valyuta intervensiyasi, moliyaviy repressiya). Ularning: faoliyatini amalga oshirish va muvofiqlashtirish mexanizmi, xalqaro va nodavlat moliya tashkilotlarining siyosatlari va strategiyalariga ta'siri. O'zbekiston Respublikasi davlat moliya tashkilotlari, ularning faoliyat tajribasi, muammolari.*

Xalqaro moliya tashkilotlari va ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari va strategiyalari

Xalqaro (tijorat va notijorat) moliya tashkilotlarining (Jahon Banki, Xalqaro valyuta fondi, Xalqaro moliya korporatsiyasi, Evropa Banki, Osiyo Banki, Xalqaro fondlar va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funksiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (valyuta, uzaro yordam, global muvofiqlashtirish, iqtisodiyotni globalashtirish, antimonopol) va faoliyat strategiyalari (emissiya, kredit, investitsiya). Ularning: faoliyatini amalga oshirish va muvofiqlashtirish mexanizmi, davlat va nodavlat moliya tashkilotlarining siyosatlari va strategiyalariga ta'siri. O'zbekiston Respublikasidagi moliya tashkilotlarning xalqaro miqyosdagi faoliyati tajribasi va muammolari.*

Nodavlat moliya tashkilotlari ularning moliya bozoridagi faoliyat siyosatlari va strategiyalari

Nodavlat (tijorat va notijorat) moliya tashkilotlarining (tijorat banklari, sug'urta kompaniyalari, investitsiya institutlari, bank bo'lmagan kredit tashkilotlari, fondlar, birjalar, xoldinglar va boshqalar) moliya bozoridagi roli, vazifalari, funksiyalari va faoliyat mexanizmi (qonuniy-me'yoriy bazasi), siyosatlari (faoliyat yo'nalishlari, monopolistik, korporativ), faoliyat strategiyalari (emissiya, investitsiya, daromad: dividend, foiz, kurs). Ularning faoliyatini amalga oshirish kafolatlari va muvofiqlashtirish mexanizmi.

Xalqaro va nodavlat moliya tashkilotlarining faoliyat yuritishida korporativ boshqarish

Korporativ boshqarishning ma'nosi, maqsadi, roli, vazifalari, tamoyillari va undagi munosabatlar. Korporativ boshqarishning modellari: unitar (investorli)-AKSh, Buyuk Britaniya, Avstraliya; ikki zvenoli (insayderli)-Germaniya; tarmoqlangan-Yaponiya (keyretsu), Koreya (chebol). Bu modellarning mohiyati, bir-biridan farqi, o'ziga hos xususiyatlari, tuzilishi va faoliyat mexanizmlari. Xalqaro va O'zbekiston tajribalari muammolari.

O'zbekiston moliya bozorida moliya tashkilotlarining faoliyati mexanizmi va istiqbollari

O'zbekiston moliya bozorida faoliyat yuritishning qonuniy-me'yoriy bazasi va iqtisodiy sharoitlari, ularning talqini.* Moliya tashkilotlarining o'zaro bog'liqlikdagi va alohida faoliyati, ularning moliya bozoridagi professional faoliyatiga qo'yiladigan talablar (ichki va tashqi). O'zbekiston moliya tizimining jahon moliya bozoriga chiqish shart-sharoitlari, muammolari va istiqbollari.

Moliya tashkilotlari faoliyat strategiyalarining optimal balansiga erishish masalalari

Davlat moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, investitsiya, valyuta intervensiyasi, moliyaviy repressiya) optimal balansiga erishish muammolari, ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Xalqaro moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, kredit, investitsiya) optimal balansiga erishish muammolari, ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Nodavlat moliya tashkilotlarining faoliyat strategiyalarining (emissiya, investitsiya, daromad: dividend, foiz, kurs) optimal balansiga erishish muammolari, ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Moliya tashkilotlari faoliyat siyosatlarining optimal balansiga erishish masalalari

Davlat moliya tashkilotlari pul-kredit, byudjet-soliq, antimonopol, tartibga solish siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari, ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Xalqaro moliya tashkilotlari valyuta, o'zaro yordam, global muvofiqlashtirish, iqtisodiyotni globalashtirish, antimonopol siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari, ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

Nodavlat moliya tashkilotlari faoliyat yo'nalishlari, monopolistik, korporativ siyosatlarining optimal balansiga erishish muammolari va ularni hal qilish yo'llari, unda moliya bozori faoliyati mexanizmining ahamiyati va vazifasi.

4. KURS ISHLARINING NAMUNAVIY MAVZUSI**

1. Moliya bozorida o'z-o'zini muvofiqlashtirish institutlarining faoliyati
2. O'zbekiston moliya bozorida tijorat banklari faoliyati
3. Aktsiyadorlik jamiyatlarining moliya bozoridagi faoliyatida emissiya, dividend, investitsiya strategiyalarini samarali balansini tashkil etish
4. Moliya tizimidagi tarkibiy qismlarning faoliyat yo'nalishlari
5. Moliya bozori va uning segmentlarini o'zaro bog'liqlikdagi faoliyati
6. Valyuta intervensiyasi va moliyaviy repressiya
7. O'zbekiston moliya tizimining jahon moliya bozoriga chiqishi masalalari
8. Moliya bozorida investitsiya institutlari faoliyati
9. Moliya bozorida fond birjalari faoliyati
10. O'zbekistondagi korporativ boshqarish mexanizmi
11. Jahon moliya bozori-xalqaro moliya tashkilotlari uchun faoliyat ob'ekti
12. Davlat moliya tashkilotlari siyosatining optimal balansini masalalari
13. Nodavlat moliya tashkilotlari siyosatining optimal balansini masalalari
14. Pul - kredit siyosatining moliya bozoriga va nodavlat moliya tashkilotlari faoliyatiga

ta'siri

15. O'zbekiston moliya bozorida faoliyat yuritish mexanizmi
16. Nodavlat moliya tashkilotlari strategiyasining optimal balansi masalalari
17. Davlat moliya tashkilotlari strategiyasining optimal balansi masalalari
18. Moliya bozorida sug'urta tashkilotlari faoliyati
19. Moliya bozorida maslahat, reyting va axborot xizmati
20. O'zbekiston qimmatli qog'ozlar bozorida professional faoliyat mexanizmi
21. Moliya bozorida transmilliy xoldinglar faoliyati
22. Byudjet - soliq siyosatini moliya bozoriga va nodavlat moliya tashkilotlari faoliyatiga

ta'siri

23. Moliya bozorida davlat muvofiqlashtirish institutlarining faoliyati
24. O'zbekiston moliya bozorida faoliyat yuritishning iqtisodiy sharoitlari va qonuniy-me'yoriy asoslari
25. O'zbekiston moliya bozorida investitsion faoliyat
26. O'zbekistonda depozitar tizimi faoliyati
27. O'zbekistonda kliring tizimi faoliyati
28. Korporativ boshqarish modellarini tahlil qilish
29. O'zbekistonda tijorat banklarining moliya bozorida faoliyatida emissiya, dividend, investitsiya strategiyalarini samarali balansini tashkil etish
30. O'zbekiston moliya bozorida nobyudjet fondlarning faoliyati
31. Qo'shimcha mavzular.***

** - Fan bo'yicha har bir talaba dissertatsiya ishi mavzusiga va mazmuniga mos keladigan kurs ishi mavzusini tanlashi mumkin, bunda kurs ishining birinchi ilovasida mavzuga tegishli kamida 10 tadan iborat test-masalalar to'plami talaba tomonidan ishlab chiqilib bilimlarni baholash uchun tavsiya sifatida keltirilishi lozim.

*** - Mutaxassislik kafedra kurs ishlarining qo'shimcha mavzularini belgilangan tartibda kiritishi mumkin.

5. Tavsiya etilgan mavzular bo'yicha ko'rgazma-namoyish materiallari, o'quv filmlari va boshqa didaktik materiallar.

Ushbu dasturning fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar, fanni o'qitish semestrlari va uslubiy ko'rsatmalar bandlarida ko'rsatilganlarning tegishlilari qo'llanilishi hamda kerakli tashkilotlarning sayt va elektron pochta orqali foydalanish mumkin. Bunda kerakli tashkilotlarning sayt va elektron pochta orqali kafedra tomonidan berilib boriladi.

Tavsiya etiladigan saytlar:

1. Fond birjalarining xalqaro federatsiyasi [http:// www. fibv. com/](http://www.fibv.com/)
2. Qimmatli qog'ozlar bo'yicha komissiyalarning xalqaro tashkiloti <http://www.iosco.org/>
3. AQSh Qimmatli qog'ozlar va birjalar bo'yicha komissiyasi <http://www.sek.gov/>
4. Evropa ittifoqi direktivalarining to'liq matni <http://www.europa.eu.int/>
5. Frantsiyaning birjaviy operatsiyalari bo'yicha komissiyasi <http://www.cob.fr/>
6. Italiyaning fond bozori bo'yicha komissiyasi CONSOB <http://www.consob.it/>
7. Ispaniyaning fond bozori bo'yicha milliy komissiyasi CNMV <http://www.cnmv.es/>
8. Avstraliyaning qimmatli qog'ozlar va investitsiyalar bo'yicha komissiyasi ASIC <http://www.asic.gov.au/>
9. O'zbekiston Respublikasi Davlat Markaziy Depozitariysi <http://www.deponet.uz/>

10. "Toshkent" RFB <http://www.uzse.com/>
11. O'zbekiston Respublikasi Davlat Mulki Qumitasi qoshidagi Qimmatli qog'ozlar bozori faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat qilish Markazi <http://www.atm.uz/>
12. Jurnal "Rinok tsennix bumag" (RF) <http://www.rcb.ru/>
13. OESR <http://www.oecd.org/>
14. Evropa investitsiya banki European Investment Bank <http://www.eib.org/>
15. Evropa tiklanish va taraqqiyot banki European Bank for Reconstruction and Development <http://www.ebrd.com/>
16. Evropa va Osiyo mamlakatlari fond birjalari Federatsiyasi Federation of Euro-Asian Stock Exchanges <http://www.feas.org/>
17. Evropa fond birjalari Federatsiyasi Federation of European Stock Exchanges <http://www.fese.be/>
18. Shimoliy Amerika fond birjalari Federatsiyasi Federacion Iberoamericana de Bolsas de Valores <http://www.fiabv.org/>
19. Merrill Lynch Merrill Lynch <http://www.ml.com/>
20. Morgan Stenli Morgan Stanley <http://www.ms.com/>
21. Dji.Pi.Morgan J.P.Morgan & Co. <http://www.jpmorgan.com/>
22. Buyuk Britaniya, Moliyaviy xizmatlar bo'yicha Kengash The Financial Services Authority <http://www.fsa.gov.uk/>
23. Germaniya, Qimmatli qog'ozlar va fyucherslar bo'yicha Komissiya Bundesaufsichtsamt fur den Wertpapierhandel <http://www.bawe.de/>
24. Gonkong, Qimmatli qog'ozlar va fyucherslar bo'yicha Komissiya Securities and Futures Commission <http://www.hksfc.org.hk/>
25. XXR, Xitoy fond bozori bo'yicha Komissiya China Securities Regulatory Commission <http://www.csrc.gov.cn/>
26. Malayziya, Qimmatli qog'ozlar bo'yicha Komissiya Securities Commission <http://www.sc.com.my/>
27. Rossiya Federatsiyasi, Qimmatli qog'ozlar bo'yicha Federal komissiya <http://www.fedcom.ru/>
28. Yaponiya, Moliya Vazirligi <http://www.mof.go.jp/>

Reyting agentliklari:

29. Moody*s Investors Service <http://www.moody.com/>
30. Standard & Poor*s <http://www.standardpoor.com/>
31. Fitch IBCA <http://www.fitchibca.com/>
32. Duff & Phelps Credit Rating Co. <http://www.dcrco.com/>

Ilmiy tadqiqot tashkilotlari va konsalting firmalari:

33. Brayon Teylor tadqiqotlari Global Financial Data <http://www.globalfindata.com>
34. Iqtisodiy tadqiqotlar Milliy byurosi (AKSh) National Bureau of Economic Research <http://www.nberws.nber.org/papersbyprog/>
35. Aktsiyalar Nemis instituti Deutsches Aktieninstitut e.V. <http://www.dal.de/>
36. Internet Trading Group <http://www.internettrading.ru/>

Axborot agentliklari:

37. Dow Jones Co. <http://www.dowjones.com/>
38. Reuters <http://www.reuters.com/>
39. Telestock <http://www.teleserv.co.uk/>

6. O'ZLASHTIRISH NAZORATI

Ushbu fan bo'yicha o'quv rejada jami 162 soat ajratilgan bo'lib, shundan 54 soat

ma'ruza, 54 soat amaliy ish, 54 soat mustakil ta'lim. O'quv jarayoni davomida talaba to'plashi mumkin bo'lgan maksimal ball 162 ga teng bo'lib, shundan joriy baholashga 64.8 ball, oraliq baholashga 48.6 ball va yakuniy baholashga 48.6 ball ajratiladi. "Yozma ish" variantlar bo'yicha tuzilib, u o'quv dasturiga to'liq mos kelishi ta'minlanadi va talabalar reyting tizimi asosida belgilanadi.

Joriy va oraliq baholash turlari uchun fanga belgilangan ballar miqdori o'quv rejasi bo'yicha har semestrda ajratilgan soatning 70 foizi doirasida belgilanadi. O'qitilayotgan fanga ma'sul bo'lgan kafedraning qarori bilan mavzularning murakkabligiga va zaruriyligiga qarab ballar quyidagi ko'rsatkichlar bo'yicha aniqlanadi:

- magistratura tinglovchisining o'quv jarayonidagi davomati va faolligi;
- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik darajasi;
- fan bo'yicha qonuniy va me'yoriy hujjatlarni konspektlash;
- kafedra tomonidan belgilangan mavzular bo'yicha referat yozish;
- mustaqil ta'lim doirasida berilgan nazorat ishlarini bajarish.

Joriy va oraliq baholash turlari "Yozma ish" usulida yoki boshqa usullarda (og'zaki, test, himoya va hokazo) ham o'tkazilishi mumkin.

Yakuniy baholashda fan bo'yicha dastur to'la o'tilgandan so'ng magistratura tinglovchisining bilimi baholanadi. Yakuniy baholashga ajratilgan ballar miqdori o'quv rejasida fanga ajratilgan soatning 30 foizi miqdorida belgilanadi. Fan bo'yicha yakuniy baholash bosqichi belgilangan tartibda "Yozma ish" usulida o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi fanlar uchun baholash turlarining har biri bo'yicha reyting ballarini hisoblash mexanizmini ishlab chiqadi va uslubiy kengashda tasdiqlaydi.

Semestr yoki o'quv yili davomida o'qitiladigan fan bo'yicha minimal 55 va undan yuqori foizni to'plagan magistratura tinglovchisi qoniqarli o'qiyotgan deb hisoblanadi. Fanlar bo'yicha minimal ballning 55 foizidan kam ball to'plagan bakalvriatura tinglovchisi qoniqarsiz (akademik qarzdor) o'qiyotgan deb hisoblanadi.

Semestr davomida fanlar bo'yicha to'plangan ballar quyidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi bilan baholanadi:

- 86 foizdan 100 foizgacha (139.32 balldan 162 ballgacha);
- 71 foizdan 85 foizgacha (115.02 balldan 137.7 ballgacha);
- 55 foizdan 70 foizgacha (89.1 balldan 113.4 ballgacha).

"Yozma ish" variantlarini baholash mezonlari kafedra majlisining bayonnomalari bilan tasdiqlanadi.

7. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. T.: O'zbekiston, 1999.
2. Karimov I.A. Iqtisodiyotni erkinlashtirish va islohotlarni chuqurlashtirish - eng muhim vazifamiz. T.: O'zbekiston, 2000.
3. Abdullaev E., Shoxa'zamiy Sh.Sh. Qimmatli qog'ozlar.100 savol va javob – T.: Mexnat, 1997, - 260 .
4. Butikov I.L. Qimmatli qog'ozlar bozori. –Toshkent: Konsaditinform, 2001. – 472 .
5. Shoxa'zamiy Sh.Sh. va boshqalar. Tadbirkor qimmatli qog'ozlar bozorida.- Toshkent: Adolat, 2002.-275 b.
6. Shoxa'zamiy Sh.Sh. idr. Predprinimatel na rinke tsennix bumag - T.: Adolat, 2002.- 215 s.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Alekseev V.A. Rinok tsennix bumag – M: Finansi i statistika, 1993 – 250 s.
2. Birjevoe delo: Uchebnik / Pod. red. V.A. Galanova, A.I. Basova. – M.: Finansi i statistika, 1998. – 304 s.

3. Van Xorn Dj. K. Osnovi upravleniya finansami: Per. s angl./Gl.red.serii Ya.V.Sokolov. – M.: Finansi i statistika, 1996.-800s.
 4. Rinok tsennix bumag i ego finansovie instituti: Uchebnoe posobie / Pod. rod. V.S. Torkanovskogo, - SPb.: AO “Komplekt”, 1994. – 412 s.
 5. Tyulz R., Bredli E., Tyulz T. Fondoviy rinok – 6-e izd.: per. s angl. – M.: INFRA-M, 1997 – VIII – 648 s. (Unversitetskiy uchebnik).
 6. Sharp U., Aleksander G., Beyli Dj. Investitsii: Per. s angl. – M.: INFRA-M, 1999 – XII, 1028 s.
 7. Informatsionnie byulleteni “Rinok tsennix bumag”, Agenstva “Konsauditinform”
 8. Informatsionnie byulleteni RFB. “Tashkent”
- O‘zbekiston Respublikasining bank, moliya, qimmatli qog‘ozlar bozoriga oid qonuniy-me‘yoriy hujjatlari. – sistema “PRAVO”.**